

Sygn. akt **II K 1355/15**

RKS (...)

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu Wydział II Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Ewa Lemanowicz-Pawlak

Protokolant: stażysta Dawid Muraszewski

Przy udziale funkcjonariusza Urzędu Celnego w T. T. K.

po rozpoznaniu w dniach 11.07.2016r., 19.09.2016r., 28.10.2016r., 5.12.2016r., 19.12.2016r.

sprawy

M. L. (1),

syna J. i W. z d. L.

ur. (...) w T.

oskarżonego o to, że:

uchylił się od opodatkowania poprzez niezłożenie Naczelnikowi (...) w T. deklaracji uproszczonej nabycia wewnątrzspółnotowego (...) od nabytego wewnątrzspółnotowo samochodu osobowego marki V. (...) o nr VIN: (...), za obowiązek podatkowy powstały w dniu 6 października 2009 roku, przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w kwocie 10.102,00 zł,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 kks

orzeka

I/ przyjmując, iż oskarżony **M. L. (1)** dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 54§2kks, na podstawie art. 41§1 kks w zw. z art. 20§2kks w zw. z art. 66§1 kk i art. 67§1kk postępowanie karne warunkowo umarza na okres 1 (jednego) roku tytułem próby;

II/ zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem opłaty sądowej i obciąża go wydatkami postępowania w wysokości 334,02(trzysta trzydzieści cztery złote dwa grosze).

Sygn. akt II K 1355/15

UZASADNIENIE

M. L. (1) prowadzi działalność gospodarczą (...) ul. (...), (...)-(...) G. polegającą na sprowadzaniu z zagranicy samochodów dostawczych i ciężarowych.

W ramach powyższej działalności oskarżony dokonał nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu marki V. (...) o nr VIN: (...), rok produkcji 2004, pojemność 2461 cm³ na podstawie umowy kupna-sprzedaży pojazdu używanego z dnia 6 października 2009 roku, za kwotę 13.000 Euro. W powyższej umowie oznaczono jako rodzaj pojazdu – samochód ciężarowy.

(dowód: umowa sprzedaży pojazdu używanego, k.13)

Z wydanego w Niemczech dowodu rejestracyjnego nie wynikało czy powyższy pojazd oznaczono jako ciężarowy czy osobowy, nadto wymazano zapis w pozycji „liczba miejsc siedzących wraz z kierowcą”.

(dowód: dowód rejestracyjny z tłumaczeniem na język polski; k. 9-12v)

W dniu 12 października 2009 roku diagnosta M. T. (1) wydał zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu, z którego wynika, iż spełniał on wymagania techniczne i został określony jako pojazd ciężarowy.

(dowód : zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu; k. 181)

Jednocześnie diagnosta wydał dokument identyfikacyjny pojazdu, w którym określono go jako samochód ciężarowy typu (...).

(dowód : dokument identyfikacyjny pojazdu nr (...), k. 182)

W dniu 12 października 2009 roku długoletni znajomy M. L.- J. W. (1) nabył od oskarżonego powyższy pojazd za kwotę 55.500 zł brutto.

(dowód: faktura nr (...), k. 41)

Następnego dnia J. W. (1) zarejestrował nabyty od oskarżonego V. (...) w(...) w G. jako samochód ciężarowy z dwoma miejscami do siedzenia.

(dowody: decyzja (...)w T., k. 1-7

dowód rejestracyjny, k. 43)

W dniu 14 października 2009 roku J. W. (1) w oparciu o umowę komisju nr (...), zlecił (...) zs. w G., prowadzonej formalnie przez żonę M. L., sprzedaż przedmiotowego samochodu.

W dniu 23 października 2009 roku nabył go S. K.. Pojazd nie był przerejestrowany, zdemontowano w nim natomiast ścianę grodzącą, zamontowano 8 siedzeń, był zaopatrzony w pasy bezpieczeństwa oraz zagłówki. Tylne okna boczne były otwierane manualnie. Tapicerka wszystkich siedzeń, jak również wszystkie pasy bezpieczeństwa były jednakowe.

(dowody: decyzja (...) w T., k. 1-7

zeznania S. K., k. 122v)

Dnia 2 listopada 2009 roku diagnosta H. K. przeprowadził badanie techniczne powyższego pojazdu, w którym i wydał zaświadczenie, w którym określił przedmiotowy samochód jako osobowy (...) z 8 miejscami do siedzenia. Ponadto opisał zmiany dokonane w pojeździe w ten sposób, że „w pojeździe zdemontowano przegrodę oddzielającą część osobową od towarowej. Zamontowano dwie oryginalne kanapy po trzy osoby wyposażone w pasy bezpieczeństwa i zagłówki. Pojazd posiada oryginalne punkty kotwiczenia foteli i pasów bezpieczeństwa. Pojazd posiada pełne przeszklenie. Pojazd wyposażony w pełne otapicerowanie boków pojazdu oraz sufit.” Tego samego dnia diagnosta H. K. wydał również oświadczenie o dokonaniu zmian konstrukcyjnych w pojeździe.

(dowody : zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu; k. 105

opis zmian dokonanych w pojeździe, k. 106

oświadczenie, k. 44)

S. K. zbył powyższy pojazd w 2011 roku.

(dowód: zeznania S. K., k. 122v)

(...)w T. wszczął z urzędu postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodu marki V. (...) o nr VIN: (...). W jego toku dnia 25 października 2011 roku zwrócono się do autoryzowanego dealera marki V. o udzielenie informacji czy ww. samochód został wyprodukowany jako pojazd przeznaczony do przewozu osób czy towarów. W odpowiedzi organ podatkowy uzyskał informację, iż został wyprodukowany jako samochód osobowy.

(dowody: decyzja (...) w T., k. 1-7

pismo UC w T. z dn. 25.10.2011 r., k. 14

pismo (...) Sp. z o.o. z dn. 22.11.2011 r., k. 15)

M. L. (1) nie był karany sędownie.

(dowód : karta karna, k. 198)

M. L. (1) został oskarżony o to, że uchylił się od opodatkowania poprzez niezłożenie(...) w T. deklaracji uproszczonej nabycia wewnątrzwspólnotowego ((...)) od nabytego wewnątrzwspólnotowo samochodu osobowego marki V. (...) o nr VIN: (...), za obowiązek podatkowy powstały w dniu 6 października 2009 roku, przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w kwocie 10.102,00 zł,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 kks

M. L. (1) w swoich wyjaśnieniach (k. 94v-95, k. 196) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego. Oskarżony podał, iż co prawda od 20 lat prowadzi działalność polegającą na sprowadzaniu pojazdów, jednakże przedmiotowy samochód kupił w Niemczech jako ciężarowy, na co jego zdaniem wskazywał zarówno stan techniczny, wizualny, jak i dokumenty. Oskarżony podkreślił, że po sprowadzeniu go do Polski samochód przeszedł badania techniczne, na podstawie których diagnosta wydał zaświadczenie, w którym określono go jako samochód ciężarowy i w takiej postaci został on sprzedany J. W. (1). **M. L. (1)** zwrócił również uwagę na to, że nabywca zarejestrował pojazd jako ciężarowy. Podkreślił również, że nie miał wpływu na to, iż kupujący dokonał zmiany konstrukcyjnej, w wyniku której samochód należało zakwalifikować jako osobowy.

Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego za generalnie niewiarygodne. Jako wieloletni przedsiębiorca, zajmujący się sprowadzaniem samochodów z zagranicy, z pewnością miał rozeznanie w kwestii typu samochodu oraz możliwości przekształcenia danego pojazdu z ciężarowego na osobowy. Aczkolwiek oskarżony osobiście nie dokonał przekształcenia pojazdu, jednakowoż należy zauważyć, iż nabywca przedmiotowego pojazdu –J. W. jest jego długoletnim znajomym, ponadto sąd nie mógł tracić z pola widzenia faktu, iż w dwa dni po nabyciu tego pojazdu w/w wstawił go do komisju, prowadzonego formalnie przez żonę oskarżonego. Powyższe okoliczności, a w szczególności krótki odstęp czasu, jak również wzajemne powiązania kontrahentów, dają zdaniem sądu asumpt do konkluzji, iż opisane powyżej zabiegi miały na celu wydłużenie drogi transakcyjnej i w konsekwencji odsunięcie podejrzenia od oskarżonego. Ponadto jeśli uwzględnić krótki odstęp czasu pomiędzy sprowadzeniem pojazdu i jego finalną sprzedażą w stanie uprawniającym do rejestracji jako pojazd osobowy, jak również fakt, iż elementy zamontowane przez J. W. były identyczne z pozostałym wyposażeniem wnętrza pojazdu, nie sposób przyjąć, iż działania podjęte po sprzedaży pojazdu przez oskarżonego w dniu 12.10.2009r. odbywały się bez jego wiedzy i woli. Powyższe konstatacje podważają

zdaniem sądu wiarygodność wyjaśnień oskarżonego w zakresie odnoszącym się do stopnia jego świadomości odnośnie typu sprowadzonego pojazdu.

J. W. (1) (k. 134-134v) nabył przedmiotowy pojazd od oskarżonego. Nie potrafił przytoczyć szczegółów dotyczących powyższej transakcji i nabytego auta, jednakże nadmienił, iż kilkakrotnie kupował od oskarżonego auta dostawcze, a następnie zlecał przerobienie ich na samochody osobowe, by drożej je sprzedać.

Sąd odniósł się do zeznań tego świadka z dużą dozą ostrożności. W kwestiach dotyczących transakcji sprzedaży pojazdu były one wiarygodne, gdyż korelowały ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

W kwestiach istotnych dla meritum sprawy wiarygodność relacji w/w świadka dezawuowały jednak zbieżność temporalna poszczególnych transakcji, wzajemne powiązania kontrahentów, jak również identyczność zamontowanych przez świadka elementów wyposażenia pojazdu z oryginalnie zainstalowanymi częściami. Z przytoczonych wyżej względów sąd odmówił zeznaniom w/w świadka we wskazanym powyżej zakresie przyznania waloru wiarygodności.

Sąd uznał za wiarygodne w pełni zeznania **S. K.** (k. 122v), który nabył przedmiotowy samochód w komisie, gdzie został wystawiony na sprzedaż przez **J. W. (1)**. Świadek potwierdził, iż w dowodzie rejestracyjnym pojazd został określony jako ciężarowy, natomiast już wówczas był wyposażony jako auto osobowe. Posiadał 8 foteli zaopatrzonych w pasy bezpieczeństwa i zagłówki, nie posiadał ściany grodzącej. **S. K.** przyznał, iż nie dokonywał w nabytym samochodzie żadnych zmian, natomiast zlecił przeprowadzenie badania technicznego, a następnie zgodnie z uzyskanymi informacjami zarejestrował pojazd jako osobowy. Zeznania tego świadka były zdaniem sądu jasne i spójne a ponadto korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, w szczególności dokumentacją zgromadzoną przez organ podatkowy.

M. T. (1) (k. 133v-134) oraz **H. K.** (k. 175-176) są diagnostami samochodowymi, którzy przeprowadzali badania techniczne przedmiotowego pojazdu. Świadek **M. T.** z racji upływu czasu i wielu podobnych czynności wykonywanych w ramach swoich obowiązków zawodowych, nie potrafił odnieść się do okoliczności wystawionego zaświadczenia. Podał jedynie, iż musiał wówczas uznać samochód za ciężarowy i nigdy nie miał problemów z klasyfikacją pojazdów. Natomiast **H. K.** podał, iż wystawił zaświadczenie po przeprowadzeniu badania technicznego pojazdu i jego oględzinach, nadto oparł się również na dowodzie rejestracyjnym. Pozwoliło mu to stwierdzić, że pojazd ten był przystosowany do zmiany niewielkim nakładem pieniędzy oraz środków.

Powyższe zeznania sąd również uznał za wiarygodne. Dotyczyły one obowiązków zawodowych świadków i były zgodne z dokumentacją w postaci zaświadczeń z przeprowadzonych badań technicznych.

Nadto Sąd dał wiarę wszelkim innym przeprowadzonym w sprawie dowodom z dokumentów, w szczególności w postaci protokołów oraz danych o karalności, a także zgromadzonej w aktach dokumentacji technicznej dotyczącej pojazdu, a także pozostałymi dowodami zawnioskowanymi do ujawnienia w akcie oskarżenia. Dokumenty te zostały pozyskane, sporządzone i przeprowadzone zgodnie z wymogami procedury karnej, a żadna ze stron nie zakwestionowała ich rzetelności ani prawdziwości. Również Sąd nie miał podstaw aby podważyć ich wiarygodność.

Sąd zważył, co następuje:

Realizacja znamion deliktu karnoskarbowego z art. 54 kks może nastąpić na dwa sposoby: albo poprzez nieujawnienie przedmiotu lub podstawy opodatkowania, albo poprzez niezłożenie deklaracji podatkowej. Zaniechanie złożenia deklaracji podatkowej jest jedną z form nieujawnienia przedmiotu i podstawy opodatkowania, stąd też znamię czasownikowe „nie ujawnia” pełni funkcję subsydiarną wobec znamienia „nie składa”.

Znamiona czasownikowe „nie ujawnia” oraz „nie składa”, jakkolwiek nie wynika to wprost z ustawowego opisu typu z art. 54 kks, są sprzężone z obowiązkiem ujawnienia i złożenia deklaracji, który wynika z przepisów prawa podatkowego. Obowiązek ten zawsze określa termin ujawnienia przedmiotu lub podstawy opodatkowania czy złożenia

deklaracji. Dlatego też realizacja znamienia czasownikowego, a tym samym wszystkich znamion czynu zabronionego, następuje w momencie upływu terminu na dokonanie czynności ujawnienia czy złożenia. Dla realizacji znamienia „nie składa” konieczne jest, aby sprawca jednocześnie czy to spowodował niebezpieczeństwo powstania zaległości podatkowej, czy to spowodował ową zaległość.

Przestępstwo skarbowe uchylania się od opodatkowania z art. 54 kks ma charakter materialny. Ustawowo stypizowanym skutkiem jest narażenie na uszczuplenie podatku - tj. konkretne niebezpieczeństwo wystąpienia uszczerbku finansowego na skutek zaniechania uiszczenia względnie zaniechania zadeklarowania uiszczenia podatku przez osobę zobowiązaną. Przedmiotem bezpośredniego działania jest przedmiot i podstawa opodatkowania. Drugim przedmiotem bezpośredniego działania jest deklaracja. Deklaracją jest deklaracja podatkowa, zeznanie, wykaz, informacja, do których składania zobowiązani są, na podstawie przepisów prawa podatkowego, podatnicy, płatnicy i inkasenci (art. 3 pkt 5 ordynacji podatkowej). Deklaracja posiada status dokumentu w rozumieniu art. 53 § 20 kks.

Należy podkreślić, iż przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 kks można popełnić zgodnie z wolą ustawodawcy tylko umyślnie. W grę wchodzi jedynie zamiar bezpośredni, który sprowadza się do świadomości po stronie sprawcy tego, że popełnia on czyn zabroniony oraz tego, że chce popełnić czy zabroniony. Na gruncie art. 54 kks zamiar bezpośredni zabarwiony jest chęcią uchylenia się od opodatkowania, czyli niezapłacenia należnego podatku w terminie. Zamiar ewentualny (jako jedna z dwóch postaci umyślności) jest w myśl ustawy kodeks karny skarbowy niekaralny, co oznacza, że przestępstwo skarbowe uchylania się od opodatkowania należy do kategorii czynów zabronionych kierunkowych.

Ustalenia faktyczne poczynione przez sąd przesądzają o wyczerpaniu przez oskarżonego M. L. (1) ustawowych znamion strony przedmiotowej i podmiotowej przypisanego mu czynu. Zdaniem sądu oskarżony posiadał wiedzę, iż sprowadzony przez niego z zagranicy pojazd ma cechy charakterystyczne dla samochodu osobowego a nie ciężarowego, a tym samym, że podlega opodatkowaniu podatkiem akcyzy, a nie podatkiem VAT.

Sąd dokonał analizy materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie i doszedł do wniosku, iż przedmiotowy pojazd był w istocie jedynie chwilowo, na czas przemieszczenia z zagranicy, dostosowany do spełnienia „na pierwszy rzut oka” warunków przewidzianych dla samochodów ciężarowych, przy czym powyższa konstrukcja była na tyle nietrwała, że można było w łatwy sposób uczynić z powyższego auta samochód osobowy przeznaczony do przewozu ośmiu osób, co też kolejny nabywca uczynił. Znamiennym jest fakt, iż pojazd posiadał oryginalne punkty kotwiczenia foteli i pasów bezpieczeństwa, a także pełne przeszklenie, otapicerowanie boków oraz sufit. Cechy te w ocenie sądu winny wzbudzić u oskarżonego, będącego profesjonalistą, przypuszczenie, iż pojazd ten jest w istocie autem ciężarowym. Ponadto na świadomość oskarżonego wskazywała zbieżność temporalna poszczególnych transakcji, wzajemne powiązania kontrahentów, jak również identyczność zamontowanych przez świadka elementów wyposażenia pojazdu z oryginalnie zainstalowanymi częściami.

Z przytoczonych wyżej względów sąd uznał, iż oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa skarbowego stypizowanego w art. 54 § 2 kks.

W każdym przypadku obowiązkiem sądu stojącego przed wyborem środka reakcji karnej na przestępstwo jest tu rozważenie, czy sięganie po karę jest konieczne, czy wystarczające będzie zastosowanie warunkowego umorzenia (art. 66 § 1 k.k.). Każdy taki przypadek należy oceniać in concreto. Warunkowe umorzenie postępowania jako środek reakcji karnej stosowane jest zawsze wobec określonego sprawcy. Aby jednak w danej sprawie dopuszczalne było zastosowanie warunkowego umorzenia, sprawca niekarany uprzednio za przestępstwo umyślne musi prezentować taką postawę, właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia, by uzasadniały one przekonanie, że mimo warunkowego umorzenia postępowania nie popełni ponownie przestępstwa.

W ocenie sądu oskarżony spełnia przesłanki materialne do zastosowania wobec niego instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Przede wszystkim jest osobą niekaraną sądownie, a nadto prezentowana przez niego postawa oraz dotychczasowy sposób życia pozwala przypuszczać, iż niniejsze postępowanie będzie dla niego na tyle dotkliwym ostrzeżeniem na przyszłość, iż nie popełni on żadnego nowego przestępstwa. Należy bowiem zaakcentować,

iż oskarżony wiódł dotychczas ustabilizowany tryb życia – prowadzi działalność gospodarczą, jest właścicielem gospodarstwa rolnego, na jego utrzymaniu pozostaje troje uczących się dzieci. Powyższe okoliczności dają zdaniem sądu asumpt do konkluzji, iż już sam fakt toczącego się postępowania karnoskarbowego stanowił dla oskarżonego wystarczającą dolegliwość i przestrożę na przyszłość.

Sąd nie mógł również tracić z pola widzenia faktu, iż oskarżony do momentu wydania wyroku w przedmiotowej sprawie zapłacił całą należność publicznoprawną.

Mając powyższe względy na uwadze sąd uznał, iż wystarczające będzie zastosowanie wobec oskarżonego warunkowego umorzenia na okres 1 roku tytułem próby. W ocenie sądu okres ten spełni cel wychowawczego oddziaływania na sprawcę oraz pozwoli zweryfikować skonstruowaną wobec niego pozytywną prognozę kryminologiczną.

W przypadku warunkowego umorzenia postępowania orzekanie na rzecz pokrzywdzonego obowiązku naprawienia szkody jako warunku probacyjnego jest zasadą. W niniejszej sprawie oskarżony dokonał wpłaty podatku akcyzowego naliczonego w związku z nabyciem powyższego pojazdu tj. kwoty 10.102,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 5.477,00 zł, dlatego też nie zawarto w wyroku rozstrzygnięcia w tym przedmiocie.

W ocenie Sądu orzeczone sankcje karne są adekwatne do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu i spełnią swoje cele w zakresie prewencji ogólnej i indywidualnej.

Należy podkreślić, że represja karna winna być stopniowalna, by nie dochodziło do sytuacji wymierzania podobnych sankcji wobec sprawców, którzy notorycznie popełniają czyny zabronione i wobec sprawców, którzy w sposób incydentalny popełnili czyn wyczerpujący znamiona przestępstwa. Sąd uprawniony jest do wymierzania kary wedle swego uznania w granicach przewidzianych przez ustawę. W granicach przewidzianych w ustawie tzn. w granicach rodzaju i granic sankcji, lecz mając na uwadze ograniczenia wynikające z ogólnoustrojowych i kodeksowych zasad, dyrektyw szczególnych, które określają warunki stosowania instytucji systemu sądowego wymiaru kary oraz granice wyznaczone sądowi w procesie indywidualizacji kar i środków karnych. W ocenie Sądu błędny jest pogląd, że tylko surowe kary wyczerpujące w sposób maksymalny granice sankcji karnych za dany czyn oraz zastosowanie wszystkich możliwych środków karnych osiągają cele prewencyjne. Cele te bowiem osiąga się karami sprawiedliwymi, bez względu na ich wysokość. Przy uznaniu na przykład nagminności przestępstw danego typu za priorytetowy wyznacznik społecznej szkodliwości tego czynu w konkretnej sprawie doszłoby do zaprzepaszczenia zasady indywidualizacji winy i kary. Orzekanie kar adekwatnych do stopnia winy sprawców wywołuje korzystne społecznie przekonanie mieszkańców, że wymiar sprawiedliwości reaguje na złamanie normy sankcjonowanej karą w ten sposób, że każdy sprawca jest sprawiedliwie ukarany. W tym wyraża się prewencja generalna, że górną granicę kary limituje stopień winy sprawcy, a dolną wyznaczają potrzeby prewencji generalnej" (vide: wyrok SA Kraków publ. w KZS 10/02 poz. 52, wyrok SA Łódź 4.07.2001r. - OSNPK 4/02/17).

Z przytoczonych wyżej względów sąd nie znalazł podstaw do wzmożenia represji karnej wobec oskarżonego. W ocenie sądu orzeczone sankcje karne są dostosowane do stopnia społecznej szkodliwości czynu, będą stanowiły dla oskarżonego dostateczną dolegliwość i w konsekwencji zrealizują cele w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej.

Na podstawie art. 7 Ustawy o opłatach sądowych w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r. (Dz.U. Nr 27, poz. 152) sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 zł i obciążył M. L. (1) wydatkami postępowania w wysokości 334,02 zł. Oskarżony ma stałe źródło dochodów, w związku z tym ma możliwość pozyskania środków na pokrycie tych należności sądowych.